

**JBC**

PROGRAMA

1



29 i 30 DE SETEMBRE - 1 D'OCTUBRE  
SALA 1 PAU CASALS

# BEETHOVEN: SIMFONIA HEROICA

ALISA WEILERSTEIN I LUDOVIC MORLOT  
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA  
I NACIONAL DE CATALUNYA

PROGRAMA DE MÀ

**JOAN GUINJOAN**

(Riudoms, Tarragona 1931 - Barcelona 2019)

## **FANFÀRRIA**

(1993) - 3'

**SERGUEI PROKÓFIEV**

(Sontsivka, Ucraïna 1891 - Moscou 1953)

## **SIMFONIA CONCERTANT PER A VIOLONCEL I ORQUESTRA, OP. 125**

(1950-1951) - 37'

Andante

Allegro giusto

Andante con moto - Allegretto - Allegro marcato

**Alisa Weilerstein**, violoncel

**JORDI CERVELLÓ**

(Barcelona 1935 - Figueres 2022)

# **UN CANT A PAU CASALS PER A ORQUESTRA DE VIOLONCELS**

(1991) – 10'

*PAUSA 20'*

**LUDWIG VAN BEETHOVEN**  
(Bonn, Alemanya 1770 – Viena 1827)

## **SIMFONIA N. 3 EN MI B MAJOR, OP. 55 "HEROICA"**

(1803 – 1804) – 47'

Allegro con brio  
Marcia funebre: Adagio assai  
Scherzo: Allegro vivace  
Finale: Allegro molto

# **ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA**

## **ALISA WEILERSTEIN, VIOLONCEL**

## **LUDOVIC MORLOT, DIRECCIÓ**

**PRIMERS VIOLINS** Jaha Lee, concertino associada / Raúl García, assistent de concertino / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Ana Galán / Katia Novell / María Pilar Pérez / Lev Mikhailovskii / Ivan Percevic / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Aurora Zoderu-Luca / Ana Kovacevic\* / Laura Pastor\*  
**SEGONS VIOLINS** Jennifer Moreau\*, solista / Emil Bolozan, assistent / Maria José Aznar / Maria José Balaguer / Patricia Bronisz / Clàudia Farrés / Alzy Kim / Melita Murgea / Josep Maria Plana / Paula Banciu\* / Cristian Benito\* / Yulia Tsuranova\* **VIOLINS** Aine Suzuki, solista / Vladimir Percevic, assistent invitat / Josephine Fitzpatrick / Christine de Lacoste / David Derrico / Franck Heudiard / Sophie Lasnet / Miquel Serrahima / Adrià Trulls / Oreto Vayá\* **VIOLONCELS** Charles-Antoine Archambault, solista / José Mor, solista / Blai Bosser / Irene Cervera / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Marc Galobardes / Jean-Baptiste Texier **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitry Smyshlyaev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Matthew Nelson / Albert Prat **FLAUTES** Francisco López, solista / Ricardo Borrull, flautí **OBOÈS** Rafael Muñoz, solista / José Juan Pardo / Dolors Chiralt, assistent **CLARINETS** Josep Fuster, assistent / Alejandro Lobato\* **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / Juan Conrado García, assistent / Pablo Marzal / David Bonet / Artur Jorge\* **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Angel Serrano, assistent / Andreu Moros\* **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Pablo Rodríguez\* / Gaspar Montesinos / Raúl García, trombó baix **TUBA** Jose Vicent Climent\* **TIMBALES** Luc Rockweiler **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila **CELESTA** Lluïsa Espigolé\*

**ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger

**RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez

**RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero

**PERSONAL D'ESCENA** Luis Hernández\*

\* Col·laborador/a

## **COMENTARI**

per Diego Civilotti

**MÚSIQUES LIMÍTROFES**

Dedicada a l'OBC en la inauguració de L'Auditori, *Fanfàrria* és una miniatura que encarna l'esperit de l'obra de Joan Guinjoan en la seva cerca de la riquesa sonora des d'un llenguatge harmònic ambivalent, profundament expressiu i connectat amb la gran tradició simfònica centreeuropea, que un quart de segle més tard segueix sonant fresc. Amb protagonisme dels metalls, com ja ens n'adverteix el títol, és una peça destinada a celebrar una sala que es va convertir en un punt d'inflexió en la història de la nostra orquestra. La interpretació d'aquesta obra pretén a la vegada rendir homenatge a un dels nostres compositors més il·lustres, que també va tenir un paper actiu en la dinamització musical del país. L'exemple més cèlebre és la creació, el 1965, de *Diabolus in musica*, un grup que durant més de dues dècades va ser una referència en la difusió de la música contemporània nacional i internacional.

També és un homenatge *Un cant a Pau Casals*, fruit de l'admiració de Jordi Cervelló per una figura de prestigi internacional que va aprofitar la fama per posar-se al servei del patrimoni nacional. Casals va significar també, per a Cervelló, l'Orquestra Pau Casals, un miracle simfònic que va situar Barcelona al mapa amb l'aposta pels compositors del país. El lirisme i la rebellia van ser dos dels principis rectoris de la creació de Cervelló, que abasta mig segle. Si haguéssim d'afegir un tercer element, seria el domini de l'escriptura per a corda, nascut a recer d'una llarga experiència creativa. Tots tres apareixen convocats a la peça que escoltarem, estrenada per Lluís Claret durant els Jocs Olímpics de 1992.

Un altre tipus de mirada retrospectiva és la que es dirigeix cap al propi passat. Aquest és el cas dels darrers anys de l'obra de Serguei Prokófiev, als quals pertany la *Simfonia concertant*, on conflueixen la inspiració melòdica i l'ofici orquestral d'un dels grans simfonistes russos. En essència, es tracta d'una reelaboració del Concert per a violoncel estrenat el 1938, d'on pren gran part del material musical. El seu procés creatiu encarna una característica de la seva producció, marcada per la revisió i la reelaboració d'obres anteriors. Dedicat a Mstislav Rostropóvich, que va estrenar a Moscou la primera versió com un segon Concert per a violoncel, Prokófiev va revisar la partitura orquestral per fer-hi algunes modificacions que li donessin més protagonisme. D'aquesta manera, el concepte de *concert* va quedar desplaçat pel de *concertant*, on l'orquestra ja no acompanya, sinó que participa en un diàleg entre l'individu (violoncel) i la col·lectivitat (orquestra), circumstància que ell mateix –com a persona i compositor– va patir fins al final.

A una escriptura sòlida, forjada en un ampli catàleg, cal afegir-hi un tercer centre d'interès que sol quedar a l'ombra: l'encarregat de l'orquestració, el compositor Levón Atovmian, un suport important per a Prokófiev durant els últims anys. El virtuosisme enlluernador del violoncel i l'orquestra resulta exigent en molts aspectes. Al solista li requereix altes dosis de precisió i projecció del so, a més d'una gran versatilitat expressiva que el fa caminar per senders estrets fins al final.

Fecundar el futur també exigeix una relació especial amb el passat. En la recerca de nous matisos i mitjans expressius, l'"Heroica" es regira contra marcs i llocs comuns. No és casual que es tracti d'una de les partitures de tota la història de la música occidental on més missatges i elements extramusicals s'hi han intentat descobrir: batalles, morts, victòries, derrotes... i revolució. Per damunt de tot, revolució, i com en aquesta, la desmesura és un dels seus trets característics. Parlem d'una obra que a l'estrena empenyia al límit les possibilitats tècniques de les orquestres, però també la recepció d'un públic aclaparat per les seves dimensions. Acusada de manca de claredat i d'unitat, la crítica no la podia entendre perquè l'escoltava des de paràmetres aliens a l'obra. Potser paradoxalment, primer es va interpretar en privat, i qui va fer

possible l'estrena va ser un noble: el príncep Lobkowitz, mecenes i destinatari de la dedicatòria, el suport del qual va ser decisiu durant l'etapa creativa del compositor que abasta fins a la *Sisena simfonia*.

Si podem associar l'heroïcitat de Beethoven a alguna cosa, és a l'experiència dolorosa d'enfrontar-se al destí. De fet, l'anomenat "Testament de Heiligenstadt", on són molt presents la malaltia i la sordesa, podria ser un complement literari d'aquesta simfonia. En aquesta carta, la música i la lluita per portar-la als faristols es presenten com a única taula de salvació. La riquesa inesgotable de l'orquestra beethoveniana es va alimentar de tot això i va obrir camins en el llenguatge simfònic aleshores impensables que farien possible el treball dels grans simfonistes posteriors.

La mirada cap a l'origen de L'Auditori, que marca un punt d'inflexió en la història de la nostra orquestra, l'homenatge a una etapa gloriosa en el simfonisme del nostre país, el caràcter malenconiós de la *Simfonia concertant* i el cant del cigne dels ideals traïts a l'"Heroica" de Beethoven són, totes elles, músiques limítrofes que s'acomiaden d'un món que mira enrere i, amb això, obren portes al futur perquè no es pleguen a les coordenades del present.

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

